

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **Město Horní Bříza**, IČO: 002 57 770
se sídlem Třída 1. máje 300, Horní Bříza
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Zsemletem
se sídlem Kardinála Berana 8, Plzeň

proti

žalovanému: **Ministerstvo financí**
se sídlem Letenská 15, Praha 1

za účasti: Plzeňský kraj, IČO: 708 90 366
se sídlem Škroupova 18, Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2023 č. j. MF-18245/2017/1203-33

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 29. 9. 2023, č. j. MF-18245/2017/1203-33 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 22 584,50 Kč k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Michala Zsemlera do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí specifikovaného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byl zamítnut návrh žalobce na zahájení sporného řízení (dále jen „návrh“) proti osobě zúčastněné na řízení o zaplacení krácené části dotace ve výši 4 531 942,86 Kč s příslušenstvím. Dotace byla poskytnuta na základě Smlouvy o

poskytnutí účelové dotace č. 28332012 ze dne 16. 10. 2012 (dále jen „smlouva o poskytnutí dotace“) a týkala se projektu „*Sanace lokality bývalé skládky a generátorovny v Horní Bříze*“ (dále jen „projekt“).

2. Žalovaný obdržel návrh dne 12. 6. 2017, jelikož mu byl postoupen usnesením Okresního soudu Plzeň – město ze dne 5. 5. 2017, č. j. 18 C 379/2016-81 (dále jen „usnesení OS“) vydaným na základě podání žalobce označeného jako „Žaloba – návrh na vydání platebního rozkazu“, jehož předmětem byla výše uvedená částka dle Smlouvy o poskytnutí dotace a které bylo Okresnímu soudu Plzeň – město doručeno dne 26. 10. 2016. Jádrem sporu bylo nevyplacení části dotace z důvodu neoprávněného započtení nákladů na provedení méněprací na náklady na provedení víceprací. Postoupený návrh byl původně zamítnut rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 5. 2018, č. j. MF-18245/2017/1203-15 (dále jen „původní rozhodnutí“). Původní rozhodnutí bylo následně zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2021, č. j. 8 Af 16/2018-47 a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Kasační stížnost žalovaného byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2023, č. j. 8 Afs 279/2021-54. Následně byli účastníci sporného řízení informováni o jeho znovuzahájení a o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Osoba zúčastněná na řízení vznesla v podání ze dne 25. 8. 2023 mimo jiné námitku promlčení nároku žalobce s argumentací, že návrh nebyl podán včas (žalobce mohl nárok uplatnit nejdříve dne 15. 10. 2013, kdy mu měla osoba zúčastněná na řízení uhradit dotaci, návrh však byl podán až dne 12. 6. 2017, kdy byl doručen žalovanému; podání u Okresního soudu Plzeň – město nelze za řádné uplatnění nároku považovat). Žalobce na základě výzvy žalovaného reagoval podáním ze dne 22. 9. 2023 (doručeno žalovanému dne 25. 9. 2023), v němž označil námitku promlčení za rozpornou s právními předpisy, k čemuž odkázal na § 104 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a dále argumentoval tím, že promlčecí doba běží od uplatnění pohledávky u osoby zúčastněné na řízení a že právo osoby zúčastněné na řízení uplatnit námitku promlčení je promlčené.
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) není institut promlčení upraven. Odkázal na § 170 správního řádu s tím, že výslovně aplikaci institutu promlčení nevylučuje, pročez lze aplikovat obecnou úpravu civilního práva (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 1. 2006, sp. zn. 32 Odo 69/2005). Protože byla smlouva o poskytnutí dotace uzavřena 16. 10. 2012, bylo nutno aplikovat zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“). Žalovaný odkázal na relevantní ustanovení OZ a uvedl, že počátkem promlčecí lhůty je den, kdy právo mohlo být vykonáno podáním návrhu u příslušného správního orgánu. K uzavření smlouvy o poskytnutí dotace došlo 16. 10. 2012 a 11. 6. 2013 k ní byl uzavřen dodatek č. 1. V čl. II odst. 3 smlouvy o poskytnutí dotace se žalobce zavázal realizovat projekt do 31. 6. 2013 a dle čl. V odst. 3 věta první ve znění dodatku č. 1 byl žalobce povinen předložit nejpozději do 15. 9. 2013 závěrečnou zprávu a závěrečné vyúčtování. Smlouva o poskytnutí dotace nestanovila zvláštní lhůtu pro vyplacení zbývajících částí dotace po předložení závěrečného vyúčtování, a platí tedy lhůta dle čl. II odst. 5 smlouvy o poskytnutí dotace – do 30 dnů od obdržení závěrečné zprávy a závěrečného vyúčtování. Žalobce předložil podklady pro závěrečné vyúčtování až 29. 10. 2013. Osoba zúčastněná na řízení tedy měla povinnost vyplatit zbývajících část dotace nejpozději 28. 11. 2013 a do prodlení s placením se dostala dne 29. 11. 2013. Lhůta pro úspěšné uplatnění práva v délce 3 let tudíž běžela do 29. 11. 2016. Žalobce uplatnil svůj nárok žalobou podanou 26. 10. 2016 k Okresnímu soudu Plzeň – město, který jako nepřislušný orgán delegoval

návrh žalovanému, jemuž byl doručen 12. 6. 2017. S odkazem na § 141 odst. 2 ve spojení s § 44 správního řádu žalovaný konstatoval, že sporné řízení bylo zahájeno dne 12. 6. 2017. Protože žalobce podal návrh k věcně nepřislušnému orgánu, nedošlo ke stavení či přerušení běhu promlčecí lhůty. Lhůta k uplatnění práva tak marně uplynula 29. 11. 2016. Žalobce byl ve všech řízeních zastoupen advokátem, pročež nelze uplatnění námitky promlčení považovat za výjimečnou situaci rozpornou s dobrými mravy. Žalovaný tedy shledal námitku promlčení důvodnou. Žalobce uplatnil svůj nárok po uplynutí tříleté promlčecí lhůty, důsledkem čehož je zánik hmotněprávní povinnosti osoby zúčastněné na řízení plnit.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce v žalobě předně uvedl, že správní soudy nároku žalobce již dříve přisvědčily a přiznaly mu jej jako oprávněný s tím, že drobný rozpor ohledně výše doplatku lze jednoduše dopočítat.
5. Dále označil za nepravdivé tvrzení žalovaného, že nereagoval na jeho výzvu ze dne 15. 9. 2023, podle níž se měl do 5 dnů od jejího obdržení vyjádřit. Žalobce se vyjádřil podáním ze dne 22. 9. 2023, které bylo žalovanému doručeno 25. 9. 2023, přičemž lhůta k vyjádření uplynula téhož dne. Žalobce uplatnil celou řadu argumentů, které žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nevypořádal.
6. Žalobce dále namítl, že právo na poskytnutí dotace vyplývající z veřejnoprávní smlouvy není subjektivním právem, které by podléhalo promlčení. Proto také nebylo možné jej uplatnit u soudu, ale u žalovaného, což je rozdíl oproti právu subjektivnímu. Žalobce se nejprve omylem domáhal svého nároku u Okresního soudu Plzeň – město, který usnesením OS soudní řízení zastavil a postoupil věc žalovanému. Žalobce odkázal na § 104 o. s. ř. a na náleze Ústavního soudu ze dne 25. 9. 1997, sp. zn. IV. ÚS 28/97 a namítl, že žalovaný se dopustil zásadního pochybení, když usnesení OS nereflektoval, protože právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstaly zachovány (tedy i přerušení běhu promlčecí doby). Není tedy pravdou, že sporné řízení bylo zahájeno až 12. 6. 2017. Účinky zahájení řízení mělo i podání žaloby u Okresního soudu Plzeň – město, a k promlčení nároku tudíž nedošlo.
7. Žalobce dále tvrdil, že zaniklo právo osoby zúčastněné na řízení na uplatnění námitky promlčení. Ta mohla tuto námitku uplatnit nejpozději do 29. 11. 2019, příp. do 12. 6. 2020 (3 roky ode dne doručení návrhu žalovanému). Žalobce proto vznesl námitku promlčení práva vznést námitku promlčení. Nelze podle něj akceptovat stav, kdy se vede několikaleté soudní řízení správní a osoba zúčastněná na řízení následně vznese po téměř deseti letech od splatnosti zbývajících částí dotace námitku promlčení.
8. Osoba zúčastněná na řízení se smluvně zavázala k poskytnutí dotace a následně ji neoprávněně neposkytla a téměř z poloviny ji zkrátila. Tím mohlo dojít ke zmaření účelu celé veřejně prospěšné akce. Ač byla soudy poučena o jednání v rozporu se smlouvou o poskytnutí dotace, nemravně uplatnila námitku promlčení. Žalobce přitom částku nikde neušetřil a nakonec ji musel vynaložit ze svého. Jednání osoby zúčastněné na řízení je proto nutno hodnotit jako nemravné a rozhodnutí žalovaného, které mu přiznalo ochranu, jako nezákonné.
9. Žalovaným odkazovaný rozsudek Nejvyšší soudu ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. 21 Cdo 85/2010 vyznívá ve prospěch žalobce, protože s osobou zúčastněnou na řízení opakovaně jednal a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

snažil se o smírné řešení. Její názor, že dotaci nelze poskytnout, protože by byla vyplacena bez právního důvodu, byl chybný. Ztráta téměř 5 mil Kč je pro žalobce výrazným zásahem a nepřiměřeným postihem. Žalobce přitom z dotace realizoval obecně prospěšný záměr. Pokud by osoba zúčastněná na řízení splnila, co slíbila, žádná újma by jí nevznikla, jen by dostala své smluvní povinnosti. V souvislosti s otázkou dobrých mravů žalobce odkázal na několik nálezů Ústavního soudu. Zopakoval, že jeho pohledávka není promlčená, neboť uplatnil nárok u soudu před uplynutím promlčecí doby. I kdyby tomu tak nebylo a osoba zúčastněná na řízení by byla oprávněná uvedenou námitku uplatnit, bylo by namíste posoudit její jednání jako rozporné s dobrými mravy a neměla by mu být poskytnuta ochrana. Otázku dobrých mravů navíc žalovaný náležitě neposoudil a neodůvodnil, protože je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný soudu navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že důvody akceptace námitky promlčení v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně popsal. Přestože přímo nereagoval na jednotlivé argumenty žalobce, akceptaci námitky promlčení odůvodnil. Konstatování, že žalobce nereagoval na výzvu žalovaného, bylo obsaženo v odůvodnění napadeného rozhodnutí při jeho přípravě a bylo zde ponecháno nedopatřením. Vzhledem k nedůvodnosti námitek žalobce však jde o marginální pochybení. Podle § 141 správního řádu se sporné řízení zahajuje na návrh a je zahájeno okamžikem jeho doručení věcně a místně příslušnému správnímu orgánu podle správního řádu (nikoli o. s. ř.). Odkaz žalobce na nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 9. 1997, sp. zn. IV. ÚS 28/97 není přílehlavý, protože jím byla řešena zcela jiná skutková i procesní situace. Dále nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že námitka promlčení mohla být uplatněna jen v tříleté promlčecí lhůtě, jelikož takové tvrzení nemá oporu v zákoně ani judikatuře. Uplatnění námitky promlčení je procesním a nemajetkovým právem, přičemž tato se nepromlčují (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2002, sp. zn. 29 Cdo 2860/2000). Uplatnění námitky promlčení není ani v rozporu s dobrými mravy (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2014, sp. zn. 25 Cdo 2593/2011). Z jednání osoby zúčastněné na řízení nelze vyvodit přímý úmysl poškodit žalobce ani zneužití práva, naopak tato před zahájením sporného řízení i v jeho průběhu se žalobcem komunikovala a odůvodňovala nemožnost úhrady sporné částky.

IV. Replika žalobce

11. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného setrval na svém procesním stanovisku. Z napadeného rozhodnutí je podle něj zřejmé, že podání žalobce z 22. 9. 2023 žalovaný buď neměl při vydání napadeného rozhodnutí k dispozici, nebo je ignoroval, nicméně vůbec nereagoval na argumenty v něm uvedené, řádně se nevypořádal se všemi námitkami žalobce (přičemž šlo o klíčové námitky týkající se aplikace § 104 o. s. ř. a námitky promlčení), a napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, přičemž tuto vadu nelze zhojit ve vyjádření k žalobě. OZ v § 112 nespojuje stavení promlčecí doby se zahájením řízení, nýbrž s uplatněním práva u soudu nebo u jiného příslušného orgánu, otázka okamžiku zahájení správního řízení tedy není pro posouzení promlčení významná. Účinky podání návrhu k Okresnímu soudu Plzeň – město je nutno posuzovat nikoli podle správního řádu, ale podle o. s. ř., konkrétně podle § 104 odst. 1, k jehož výkladu žalobce odkázal na řadu soudních rozhodnutí. Ustanovení § 141 odst. 2 ve spojení s § 44 odst. 1 správního řádu aplikaci § 104 odst. 1 o. s. ř. nevylučuje a žalovaný v tomto ohledu žádnou argumentaci v napadeném rozhodnutí ani neuvedl. Ve vztahu k nálezu Ústavního soudu ze dne 25. 9.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

1997, sp. zn. IV. ÚS 28/97 žalovaný nijak nevysvětlil, v čem by oproti nyníjšímu případu měla spočívat relevantní odlišnost. Stejně jako v nyní posuzované věci šlo o případ, kdy zastavení soudního řízení a postoupení věci správnímu orgánu má význam pro hodnocení uplynutí prekluzivní (promlčecí) doby ohledně podaného návrhu.

V. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

12. Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření k věci uvedla, že vedení tohoto soudního sporu není v zájmu města Horní Bříza a jeho občanů a není prokázána vůle města správní žalobu podat (žalobce musí doložit, že jeho příslušný orgán v tomto ohledu vůli projevil, k čemuž nedošlo). Žaloba by tedy měla být odmítnuta. Následně vysvětlila, proč podle ní nelze z věcného hlediska (bez ohledu na námitku promlčení) předmětnou část dotace doplatit, a že její postup nelze považovat za rozporný s dobrými mravy. Osoba zúčastněná na řízení se v podstatě ztotožnila s argumentací obsaženou v napadeném rozhodnutí a doplnila ji o odkaz na § 37 odst. 5 správního řádu. Sporný nárok na vyplacení dotace je subjektivním majetkovým právem a podléhá promlčení. Samotné právo na uplatnění námítky promlčení se jakožto procesní nepromlčuje, přičemž je zcela legitimní, pokud osoba zúčastněná na řízení ve znovuzahájeném řízení uvedla nové skutečnosti, v jejichž důsledku se předchozí posouzení věci jeví jako neúplné. Její postup byl standardní, nikoli rozporný s dobrými mravy, a nezpůsobila to, že žalobce nárok neuplatnil včas. Žalobcem citovaná soudní rozhodnutí se týkala sporů, jejichž účastníkem byl stát a věcně šlo o privatizaci či restituce. Závěrem k otázce dobrých mravů citovala z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2019, sp. zn. 30 Cdo 2633/2019.

VI. Duplika žalovaného

13. Žalovaný v duplice nad rámec argumentace uplatněné v dřívějších podáních označil námitku nepřezkoumatelnosti za nedůvodnou. S argumentací žalobce obsaženou v podání z 22. 9. 2023 se seznámil, posoudil ji a neztotožnil se s ní. Důvodnost námitky promlčení náležitě a jasně popsal a v napadeném rozhodnutí již nepolemizoval s konkrétními argumenty obsaženými v předmětném podání. Napadené rozhodnutí tedy nepřezkoumatelné není.

VII. Ústní jednání před soudem

14. Při ústním jednání před soudem setrvali účastníci řízení na svých dosavadních procesních stanoviscích a odkázali na svá písemná podání. Žádné důkazní návrhy neuplatnili.
15. Osoba zúčastněná na řízení se k ústnímu jednání před soudem, ač řádně předvolána, nedostavila.

VIII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

16. Úvodem soud k návrhu osoby zúčastněné na řízení na odmítnutí žaloby podotýká, že žalobce je právně zastoupen na základě plné moci předložené společně se žalobou a podepsané starostou obce (žalobce). Starosta obce přitom podle § 103 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zastupuje obec navenek a jako takový podle § 33 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 21b o. s. ř. pro účely soudního řízení správního za obec jedná, tj. činí za ni procesní úkony včetně udělování plné moci. U takových procesních úkonů soud dále nezkoumá, zda byl schválen dalším orgánem obce (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 12. 2010, sp. zn. 25 Cdo 2158/2009 nebo na něj odkazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2024, č. j. 3 As 12/2022-70). Právní zástupce žalobce tedy byl na základě doložené plné moci podepsané starostou obce oprávněn žalobu podat, a není tak důvod k jejímu odmítnutí.
17. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
18. Při posouzení žaloby soud vycházel z následující právní úpravy:
19. Podle § 10b odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“), spory z právních poměrů při poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci rozhoduje podle správního řádu Ministerstvo financí, je-li jednou ze smluvních stran kraj, svazek obcí, jehož členem je hlavní město Praha, nebo Regionální rada regionu soudržnosti.
20. Podle § 44 odst. 1 správního řádu je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.
21. Podle § 141 odst. 1 správního řádu ve sporném řízení správní orgán řeší spory z veřejnoprávních smluv (část pátá) a v případech stanovených zvláštními zákony spory vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů.
22. Podle § 141 odst. 2 správního řádu se sporné řízení zahajuje na návrh.

23. Podle § 159 odst. 1 správního řádu je veřejnoprávní smlouva dvoustranný nebo vícestranný úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.
24. Podle § 159 odst. 2 správního řádu veřejnoprávní smlouva nesmí být v rozporu s právními předpisy, nesmí je obcházet a musí být v souladu s veřejným zájmem.
25. Podle § 170 správního řádu při postupu podle této části (části páté upravující veřejnoprávní smlouvy – pozn. soudu) se obdobně použijí ustanovení části první a přiměřeně ustanovení části druhé tohoto zákona; nevylučuje-li to povaha a účel veřejnoprávních smluv, použijí se přiměřeně ustanovení občanského zákoníku, s výjimkou ustanovení o neplatnosti právních jednání a relativní neúčinnosti, ustanovení o odstoupení od smlouvy a odstupném, ustanovení o změně v osobě dlužníka nebo věřitele, nejde-li o právní nástupnictví, ustanovení o postoupení smlouvy a o poukázce a ustanovení o započtení.
26. Podle § 3036 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se podle dosavadních právních předpisů až do svého zakončení posuzují všechny lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i lhůty a doby pro uplatnění práv, která se řídí dosavadními právními předpisy, i když začnou běžet po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.
27. Podle § 100 odst. 1 OZ se právo promlčí, jestliže nebylo vykonáno v době v tomto zákoně stanovené (§ 101 až 110). K promlčení soud přihlédne jen k námitce dlužníka. Dovolá-li se dlužník promlčení, nelze promlčené právo věřiteli přiznat.
28. Podle § 100 odst. 2 OZ se promlčují všechna práva majetková s výjimkou práva vlastnického.
29. Podle § 101 OZ, pokud není v dalších ustanoveních uvedeno jinak, je promlčecí doba tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé.
30. Podle § 112 OZ uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje nebo je-li ohledně jeho práva zahájena mediace podle zákona o mediaci, promlčecí doba neběží od tohoto uplatnění po dobu řízení nebo od tohoto zahájení po dobu mediace. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen výkon rozhodnutí.
31. Podle § 104 odst. 1 o. s. ř. jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Nespadá-li věc do pravomoci soudů nebo má-li předcházet jiné řízení, soud postoupí věc po právní moci usnesení o zastavení řízení příslušnému orgánu; právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstávají přitom zachovány.
32. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
33. Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů spočívající v nezohlednění argumentace obsažené v podání žalobce ze dne 22. 9. 2023. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno takovým vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63, č. 1112/2007 Sb. NSS), nevyporádá se se všemi odvolacími námitkami (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71) či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky

účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS). Na určitou námitku však může správní orgán reagovat i tak, že v odůvodnění rozhodnutí prezentuje vlastní názor (byť odlišný od názoru účastníka řízení), který přesvědčivě odůvodní, čímž se s námitkami účastníka řízení vždy minimálně implicitně vypořádá (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014-78). Na základě právě uvedených východisek soud shledal, že napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti netrpí. Žalovaný v jeho odůvodnění srozumitelně a uceleně představil své úvahy, na jejichž základě dospěl k závěru, že námitka promlčení uplatněná osobou zúčastněnou na řízení je důvodná (ač mylně v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce na námitku promlčení nereagoval a výslovně nevypořádal dílčí argumentaci formulovanou v podání žalobce ze dne 22. 9. 2023). Tyto závěry žalovaného lze v rámci soudního řízení věcně přezkoumat, jak bude učiněno níže. Podobně je tomu ohledně posouzení rozporu uplatnění námitky promlčení ze strany osoby zúčastněné na řízení s dobrými mravy. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal na skutečnost, že se nejedná o výjimečný případ s tím, že žalobce byl po celou dobu právně zastoupen, a odkázal k tomu na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího soudu. Pokud žalovaný neshledal okolnosti projednávaného případu natolik výjimečnými, aby zakládaly rozpor s dobrými mravy, zkrátka nebylo třeba se touto otázkou blíže zabývat, a to i s ohledem na skutečnost, že žalobce ve správním řízení takový rozpor ani nenamítal.

34. Pro účely dalšího posouzení soud konstatuje, že mezi stranami není sporné (jak vyplývá zejména z repliky žalobce), že tříletá promlčecí lhůta k uplatnění práva na zaplacení předmětné částky krácené dotace běžela od ode dne 29. 11. 2013 do dne 29. 11. 2016. Soud tedy pro stručnost odkazuje na výše citovanou právní úpravu a na odpovídající část napadeného rozhodnutí (jeho str. 7–11), s níž se ztotožňuje. Ohledně samotného závěru, že žalobcem uplatněný nárok vyplývající z veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace obecně vzato s ohledem na § 170 správního řádu podléhal promlčení ve smyslu příslušných ustanovení občanského práva, soud považuje za příléhavé citovat z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 4 As 65/2018-85: *„Ustanovení o promlčení nejsou výslovně vyloučena v § 170 správního řádu a rozšířený senát ani neshledává důvody, že by měla být obecně vyloučena s ohledem na povahu a účel veřejnoprávních smluv. I pro veřejné právo je typické, že práv se lze domáhat pouze v určitých lhůtách, čímž dochází ke snížení entropie v uplatňování práv a slouží právní jistotě jako takové, která je hodnotou sama o sobě (viz z poslední doby například nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 7. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 25/19, Lhůta pro podání žaloby proti nečinnosti správního orgánu). Smlouvu o poskytnutí dotace lze považovat za smlouvu zakládající obdobu majetkových práv v soukromém právu. Po jejím uzavření totiž vzniká při splnění podmínek nárok na následné vyplacení dotace, a tedy bezprostřední dopad do majetkové sféry jejího příjemce. Zároveň je v § 3 odst. 3 zákona o dotacích soukromým školám stanovena jasná lhůta pro uzavření smlouvy. Jsou tak dány podmínky pro to, aby krajský úřad mohl v případném sporu vznést námitku promlčení, pokud by byl návrh na zahájení sporu podán až po uplynutí promlčecí lhůty 3 let.“*
35. Jádro sporu v nyní projednávané věci představuje otázka, zda podání žalobce doručené Okresnímu soudu Plzeň – město dne 26. 10. 2016 (tedy ve výše vymezené promlčecí době) a následně postoupené usnesením OS žalovanému představuje (včasné) vykonání práva ve smyslu § 101 odst. 1 OZ, resp. uplatnění práva u příslušného orgánu (žalovaného) v promlčecí době, jež mělo za následek její stavení podle § 112 OZ (jak tvrdí žalobce), či nikoli (jak tvrdí žalovaný).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

36. V daném kontextu soud podobně jako žalobce považuje za relevantní § 104 odst. 1 větu druhou o. s. ř., jelikož věc podle § 7 odst. 1 o. s. ř. s ohledem na § 10b odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel nespádala do pravomoci soudů (správní orgán podle § 2 odst. 1 správního řádu postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, přičemž soud neshledává, že by žalovaným zmiňovaná ustanovení § 44 odst. 1 či § 141 odst. 2 správního řádu aplikaci 104 odst. 1 o. s. ř. vylučovaly, což bezpochyby vyplývá i z níže zmíněné judikatury). Právě ustanovením § 104 odst. 1 o. s. ř. se řídil Okresní soud Plzeň – město, když vydal usnesení OS (vyplývá to jak z formulace jeho výroků, tak z odůvodnění) a postoupil věc žalovanému. Je tedy třeba zohlednit pravidlo, že právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení), což dle svého obsahu bylo podání žalobce doručené Okresnímu soudu Plzeň – město dne 26. 10. 2016, zůstávají i po zastavení soudního řízení a postoupení věci soudem příslušnému orgánu zachovány. Soud v této souvislosti považuje za přílehlavé citovat z právní věty k nálezu Ústavního soudu ze dne 28. 12. 1999, sp. zn. II. ÚS 89/97: „*logický a gramatický výklad ustanovení § 104 odst. 1 věty druhé o.s.ř. vede k závěru, že zachovanými účinky podaného návrhu lze rozumět pouze to, že zde návrh je, takže se nemusí podávat nový a že se na tento návrh hledí tak, jako kdyby byl podán v den doručení žaloby soudu. Jiné řešení by nebylo spravedlivé, neboť mnohé lhůty mohou uplynout dříve, než se soud začne vůbec věcí zabývat. Kromě toho, platí-li v právním státě zásada, že soud zná právo, bylo by absurdní připustit, aby šlo k tíži těch, kteří se na něj v důvěře v tuto zásadu obrátili, to, že tento soud po mnohdy víceletém soudním řízení dospěje nakonec k závěru, že není pravomocný o věci rozhodnout*“ (podobně se Ústavní soud vyjadřuje i v žalobcem zmíněném nálezu ze dne 25. 9. 1997, sp. zn. IV. ÚS 28/97, či obecné soudy včetně Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu v navazující judikatuře). Relevantní východiska případu řešeného právě citovaným nálezem přitom byla obdobná jako v nyní posuzované věci (ač věcně šlo o vydání nemovitosti podle zákona o půdě). Rovněž bylo třeba „nárok“ uplatnit v určité lhůtě u příslušného správního orgánu, avšak stěžovatelka v této lhůtě (nesprávně) podala žalobu k civilnímu soudu, který po uplynutí stanovené lhůty podle § 104 odst. 1 o. s. ř. řízení zastavil a postoupil ji příslušnému správnímu orgánu.
37. Z právě uvedeného jednoznačně vyplývá, že na návrh postoupený soudem podle § 104 odst. 1 o. s. ř. je třeba nahlížet jako na návrh podaný příslušnému správnímu orgánu v den doručení žaloby soudu. Žalovaný měl tedy k podání žalobce které mu bylo postoupeno Okresním soudem Plzeň – město, a k jeho účinkům přistupovat tak, jako by u něj bylo podáno dne 26. 10. 2016. V tento den tedy bylo (včas – do dne 29. 11. 2016, kdy by jinak uplynula promlčecí doba) uplatněno právo žalobce ve smyslu ustanovení OZ o promlčení. V tomto ohledu není podstatné, kdy došlo k zahájení sporného řízení před žalovaným; tento okamžik není pro posouzení otázky zachování promlčecí doby rozhodný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 2 Ans 8/2008-52). Uplatněním práva podle § 112 OZ ze strany žalobce došlo ke stavení promlčecí doby, a ta tudíž neuplynula. Opačný závěr vyslovený žalovaným (žádný jiný důvod pro zamítnutí návrhu žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl) je vzhledem k výše uvedenému v rozporu s § 170 správního řádu ve spojení s dotčenými ustanoveními OZ o promlčení, a má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
38. Vzhledem k tomu, že námitka promlčení uplatněná osobou zúčastněnou na řízení nebyla důvodná, považuje soud za nadbytečné, aby se detailně zabýval námitkami jejího rozporu s dobrými mravy a námitkou promlčení práva ji vznést. Proto pouze *obiter dictum* uvádí, že vznesení námítky promlčení po téměř sedmi letech od zahájení sporného řízení (počítáno

od podání návrhu u civilního soudu a proběhnuvších soudních řízení před zdejším soudem a Nejvyšším správním soudem, v nichž osoba zúčastněná na řízení danou námitku nevznesla a proběhl meritorní přezkum) vskutku za rozporné s dobrými mravy považuje.

39. Soud pro úplnost uvádí, že souhlasí s názorem formulovaným ve vyjádření žalovaného k žalobě, že právo na uplatnění námítky promlčení je procesního a nemajetkového charakteru a jako takové se na rozdíl od hmotných majetkových práv nepromlčuje (srov. žalovaným zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2002, sp. zn. 29 Cdo 2860/2000).
40. Soud tedy na rozdíl od žalovaného dospěl k závěru, že námitka promlčení uplatněná osobou zúčastněnou na řízení nebyla důvodná. Proto prvním výrokem rozsudku podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm žalovaný návrh v souladu s právním názorem dříve vysloveným v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2021, č. j. 8 Af 16/2018-47 (a potažmo i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2023, č. j. 8 Afs 279/2021-54) znovu posoudí, přičemž bude vycházet ze závěru, že žalobcem uplatňované právo není promlčené.
41. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud ve druhém výroku tohoto rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má procesně úspěšný žalobce nárok na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, jsou tvořeny jednak zaplaceným soudním poplatkem za podanou žalobu ve výši 3 000 Kč, dále náklady souvisejícími s právním zastoupením žalobce advokátem, které jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení, a to za čtyři úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu (převzetí a příprava právního zastoupení, žaloba, replika, účast při jednání) ve výši 3 100 Kč za každý tento úkon a dále paušální náhradou výdajů po 300 Kč za každý úkon právní služby dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce soudu doložil, že je plátcem DPH, připočetl soud k náhradě nákladů řízení také částku 2 856 Kč odpovídající 21 % sazbě DPH. Žalobci náleží též náhrada za cestovní výdaje vynaložené jeho právním zástupcem na cestu k ústnímu jednání soudu mezi obcemi Plzeň (Kardinála Berana 967/8) – Praha (Slezská 2000/9) a zpět - celkem 210 km. Podle doloženého technického průkazu má vozidlo advokáta žalobce spotřebu 7,5 l motorové nafty/100 km. Cena motorové nafty podle § 4 vyhlášky č. 398/2023 Sb., činí 38,70 Kč. Za cestovné tedy advokátovi žalobce náleží 609,53 Kč za pohonné hmoty a 1176 Kč jako náhrada za kilometry jízdy (210 x 5,60 Kč – viz § 1 písm. b) vyhlášky č. 398/2023 Sb.); celkem tedy 1785,53 Kč, a dále náhrada za promeškaný čas za cestu k jednání k soudu a zpět v trvání 8 půlhodin po 100 Kč, celkem 800 Kč (§ 14 odst. 1, 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) společně s DPH ve výši 3128,50 Kč. Celková výše nákladů řízení, které žalobci v tomto řízení vznikly, tak činí 22 584,50 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v uvedené výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Michala Zsemmlera (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).
42. Soud neuložil osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost a neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by jí mohl přiznat právo na náhradu nákladů řízení. Proto ve třetím výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. září 2024

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu